

№06

06 აპრილი 2015 წელი

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის
ძეგლთა დაცვის ეოვნული სააგენტოს
დირექტორს ბ.ნ ნიკოლოზ ანთიძეს

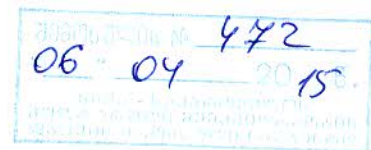
ბნ. ნიკოლოზ,
თქვენს მიერ 2015 წლის 1 აპრილს მოწერილი წერილების № 10/08/2/560,
№10/08/2/557 და №10/08/2/556 პასუხად გიგზავნით მოთხოვნილ დოკუმენტაციას.

პატივისცემით

შპს. "არქიტექსი" -ს

დირექტორი

ვლ. ტყეშელაშვილი

სარეაბილიტაციო საპროექტო ობიექტის წინასწარული

არსებული მდგომარეობის აღწერა და დაზიანების გამომწვევი მიზეზების შსეფასება

თბილისი, შოთა რუსთაველის გამზირი №19

საპროექტო შენობა მდებარეობს რუსთაველის პროსპექტის შუაწელს ოდნავ ზემოთ, სასტუმრო “მარიოტის” მრუდის შემდეგ, მიჯრით განლაგებული ნაგებობების მარჯვენა განაშენიანების რიგში. ერთ მხარეს მას რუსთაველის თეატრი, ხოლო მეორე მხარეს ძველი საცხოვრებელი სახლი ეკვრის. ნაწილობრივ, არსებულ შენობაზე შეიმჩნევა გადაკეთებები. (იხ. სახელოვნებათმცოდნეო წინასწარული კვლევა)

ზედაპირულმა დათვალიერებამ თვალნათლივ გვიჩვენა უკანა ფასადის სერიოზული დაზიანებების ხარისხი.

შენობის დაზიანებების გამომწვევი მიზეზების ზუსტი დადგენა მოხდება მასზე ჩასატარებელი კონსტრუქციულ და გეოლოგიურ კვლევების საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც შემუშავდება ნაგებობის რეაბილიტაციის პროექტი, სადაც გათვალისწინებული იქნება პირვანდელი არქიტექტურული იერსახის შენარჩუნება.

ბროსეს ქუჩის მხარეს არსებული ფსადის აღდგენა შესაძლებელია ზედ არსებული რამოდენიმე დეტალისა და შენობაზე ჩატარებული სახელოვნებათმცოდნეო, საარქივო კვლევების შედეგებზე დაყრდნობით.

სარეაბილიტაციო საპროექტო ობიექტის წინასწარული სახელწოდებათმცოდნეო დასკვნა

შოთა რუსთაველის სახელობის თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტი, ყოფილი
სასტუმრო “პალას ოტელი”

თბილისი, შოთა რუსთაველის გამზირი №19

ამ ადგილას არსებული შენობა 1840-იან წლებში აგებულ ორბელიანების მოზრდილ ორსართულიან სახლს წარმოადგენდა. 1910 წელს სახლი გაიყიდა მსხვილ ვაჭარზე მიქაელ არამიანცზე, რომელმაც შენობა არქიტექტორ ალექსანდრე ოზეროვის ნეოგოთიკური და მოდერნული ელემენტებით აღჭურვილი პროექტით სასტუმრო “პალას ოტელისთვის” გადააკეთა. ამ დროს შენობას დაემატა მესამე სართული და მთლიანად შეეცვალა ფასადი, რომელმაც ოთხი რიზალიტი შეიძინა. განაპირა რიზალიტები მაღალი ატიკებით, ხოლო მათ შორის ორი-პირამიდულად გადახურული კოშკებით დაგვირგვინდა. ფასადის ცენტრში გამართულ შესასვლელის თავზე კონსოლებზე დაბჯენილი ერკერი გაკეთდა. ფასადი სხვადასხვა დონეზე გაცოცხლდა ლითონისა და ქვის სწორკუთხა და ოვალური აივნების მონაცვლეობით. 1918 წელს სასტუმროს ინტერიერი ხანძარმა შეიწირა. ნაგებობა აღადგინეს მხოლოდ 1923-1924 წლებში მახესალომოვის პროექტით, რიშლის მიხედვითაც მთავარი ფასადისთვის კოშკურების გაკეთება გათვალისწინებული არ იყო. 2012 წელს კოშკების რეაბილიტაციაც განხორციელდა და ფასადს პირვანდელი სახე დაუბრუნდა. დათვალიერებისას ჩანს, რომ შეკეთდა სახურავიც.

შენობა დგას რუსთაველის პროსპექტის შუაწელს ოდნავ ზემოთ, სასტუმრო “მარიოტის” მრუდის შემდეგ, მიჯრით განლაგებული ნაგებობების მარჯვენა განაშენიანების რიგში. ერთ მხარეს მას რუსთაველის თეატრი, ხოლო მეორე მხარეს ძველი საცხოვრებელი სახლი ეკვრის. მთელი თავისი ფრონტით პროსპექტისკენ გაშლილი მთავარი ფასადი კოშკურების რეაბილიტაციის დროს განაახლეს.

რთულ რელიეფზე აღმართული, ვაბაშიძის ქუჩისკენ გამოშვებული შენობის უკანა ფასადი, რომლის სართულიანობა დაქანებისკენ საგრძნობლად იზრდება დაზიანების ძლიერი ხარისხით გამოირჩევა მას მარცხენა მხარეს მთელ სიმაღლეზე პერპენდიკულარულად უახლოვდება ტლანქად შეღესილი მინაშენის სწორკუთხა ფრთა. შენობას შეენიშნება საპირისპირო მხარეს სიმეტრიულად არსებული ასეთივე მორღვეული ფრთის კვალი. მინაშენიდან განაპირა კოშკურამდე კედლის მონაკვეთზე უკანა ფასადს საცხოვრებელი სახლები ეკვრის. ზედა დონეზე გაჭრილი ოთხმალიანი ფართო სარკმლებიდან მხოლოდ შუას აქვს შერჩენილი ოდნავ შეისრული თაღოვანი არქივოლტი. საკმაოდ დაზიანებულია სარკმლების ღიობები და ჩარჩოებიც, გაშიშვლებულია კედლის აგურის წყობა. პერპენდიკულარული ფრთის საპირისპირო მონაკვეთი ზედა ორ

დონეზე შუშაბანდებით იქნებოდა გახსნილი. დღეისათვის დიობები ნაწილობრივ აგურით ამოქოლილია, დარჩენილები კი ძლიერად დაზიანებულია. შედარებით უკეთ არის მოღწეული შუაწელში განლაგებული სამმალიანი სარკმლების რიგი. რასაც ვერ ვიტყვით ქვედა დონეების დიობებზე. აქ ფაქტობრივად დაკარგულია სარკმლების ავთენტური ფორმები, გადაკეთებულია ცხურებით დაცული დიობები. იგივე უნდა ითქვას ვაბაშიძის ქუჩის სადარბაზო შესასვლელებზეც. ამ მონაკვეთის კედელიც მინაშენის მსგავსად ტლანქად შელესილია, ადგილებში გაშიშვლებულია აგურის წყობა.

მორღვეული მინაშენის გაგრძელებაზე, სადაც ამჟამად რდპ-ს პარტიისა და საპატრიარქოს დაწესებულებები ფუნქციონირებენ კედლის მონაკვეთი მესამე დონეზე მსუბუქი წახნაგოვანი ერკერით გამოდის, რაც ფასადს დანარჩენ სართულებზეც უნდა ჰქონოდა. ისინი შემორჩენილია საფუძვლიანად გადაკეთებული მეტალოპლასტმასის შუშაბანდების სახით. დაზიანებული ადგილები ამოყვანილია ფანერით. ერკერს ავთენტური ფორმით შემონახული აქვს არიქტექტურულ-კონსტრუქციული და დეკორატიული ელემენტები, შუაში სამმალიანი და გვერდებში ორმალიანი მაღალი სარკმლის დიობები თავისივე ხის ჩარჩოებით. ამ მონაკვეთზე ალაგ-ალაგ შერჩენილია დეკორატიული ნაღესობა,ც

უკანა ფასადის მთელ პერიმეტრზე მოღწეულია კრონშტაინებზე დაბჯენილი სახურავის შევრილი. ეზო ამჟამად საყოფაცხოვრებო დანიშნულების უსახო მცირე მოცულობებითაა დატვირთული.

ინტერიერი 1939 წლიდან ადაპტირებულია შენობაში მიმდინარე სასწავლო პროცესის შესაბამისად, რაც ვიწრო დერეფნებსა და ფასადების მხარეს გამართულ აუდიტორიებს მოიცავს. კინოსა და თეატრის უნივერსიტეტის ისტორიიდან გამომდინარე შემონახულია ქართული კინოსა და თეატრის დამაარსებლების აუდიტორიები. ინტერიერის კედლები და სხვა კონსტრუქციებიც საგრძნობლად შელახულია.

ამგვარად, ზედაპირულმა დათვალიერებამ თვალნათლივ გვიჩვენა უკანა ფასადის სერიოზული დაზიანების ხარისხი, რომლის გაღრმავების პროცესიც შენობის სასწრაფო რეაბილიტაციის ჩაუტარებლობის შემთხვევაში შეიძლება კიდევ უფრო განვითარდეს და სავალალო შედეგებამდე მიგვიყვანოს. ფაქტობრივად, გასამაგრებელი და აღსადგენია ფასადის უკლებლივ ყველა კონსტრუქცია. მოსაძიებელი და დასაზუსტებელია მათი ავთენტური ფორმების დაკარგული ნაწილები. სასწავლო პროცესის სრულფასოვანი ჩატარებისთვის ასევე აუცილებელია ინტერიერის კაპიტალურად გამაგრება-გაახლება.

ხელოვანთმცოდნეობის დოქტორი: მაია იზორია

ქ. თბილისში, რუსთაველის გამზირის №19-ში, თეატრისა
და კინოს უნივერსიტეტის შენობის რეკონსტრუქციის
პროექტისათვის შედგენილი წინასწარი საინჟინრო
გეოლოგიური დასკვნა

პროექტის ავტორი არქიტექტორის სიტყვიერი თხოვნის საფუძველზე შედგენილი იქნა წინასწარი საინჟინრო გეოლოგიური დასკვნა ქ. თბილისში, რუსთაველის გამზირის №19-ში, თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტის შენობის რეკონსტრუქციის პროექტისათვის.

გეომორფოლოგიურად შენობა განლაგებულია მდ. მტკვრის მარჯვენა ნაპირის ჭალისზედა II ტერასაზე, რომელიც აღმოსავლეთისაკენ ერწყმის ჭალისზედა I ტერასისაგან გამოყოფილ დამრეც ფერდს.

არსებული საარქივო მასალების მონაცემების თანახმად, უბანზე, მიწის ზედაპირიდან 2,0–2,5 მ-ის სიღრმემდე მოსალოდნელია ტექნოგენური (tQIV) ნაყარი გრუნტი. ნაყარი გრუნტის ქვეშ 5,0–6,0 მ-ის სიღრმემდე მოსალოდნელია დელუვიური (dQIV) თიხოვანი გრუნტი, რომელიც წარმოდგენილია მყარი და პლასტიკური კონსისტენციის, თიხნართან ახლომდგომი, ღიაყავისფერი ქვიშნარით. ქვიშნარების ქვეშ მოსალოდნელია 1,0 მ-მდე სიმძლავრის ალუვიური (aQIV), ქვიშის 30%-მდე შემავსებლიანი კენჭნაროვანი გრუნტი.

კენჭნაროვანი გრუნტი შემოფენილია ზედა ეოცენის (P_2^3) ძირითადი ქანებით – ქვიშაქვების, თხელშრეებრივი თიხაფიქლების და არგილითების შრეების მორიგეობით.

უბანზე გაერცვლებულია გრუნტის წყლები, რომელთა დონეები გამოვლენილია 4,5–5,0 მ-ის სიღრმეებზე. წყლებს ახასიათებს სხვადასხვა ხარისხის სულფატური აგრესიულობა.

ზემოთ აღწერილი გრუნტები, ტექნოგენური გრუნტის ჩათვლელად, წარმოადგენენ დამოუკიდებელ საინჟინრო გეოლოგიურ ელემენტებს (სბმ):

I სბმ – ქვიშნარები;

II სბმ – კენჭნაროვანი გრუნტი;

III სბმ – ძირითადი ქანები.

პნ 01.01–09-ის („სეისმომდებელი მშენებლობა“) თანახმად, ქ. თბილისი მიეკუთვნება 8 ბალიანი სეისმურობის ზონას. ამავე ნორმატიული დოკუმენტის ცხრილი 1-ის თანახმად, აღწერილი გრუნტები სეისმური თვისებების მიხედვით მიეკუთვნებიან:

დამუშავების სიძნელის მიხედვით, სნ და № IV-2-82 1-1 ცხრილის თანახმად, აღწერილი გრუნტები მიეკუთვნებიან:

- ა) ნაყარი გრუნტი - დამუშავების სამივე სახეობისთვის (ერთციცხვიანი ექსკავატორით, ბულდოზერით და ხელით) მიეკუთვნება - II ჯგუფს, საშუალო სიმკვრივეთ 1800 კგ/მ³ (რიგ. №24^ა);
- ბ) ქვიშნარი - ერთციცხვიანი ექსკავატორით დამუშავებისას - I ჯგუფს, ბულდოზერით და ხელით - II ჯგუფს, სიმკვრივეთ 1600 კგ/მ³ (რიგ. №34^ბ);
- გ) კენჭნარი - ყველა სახეობით დამუშავებისას - III ჯგუფს, სიმკვრივეთ 1950 კგ/მ³ (რიგ. №6^გ).

ინჟინერ გეოლოგი

ა. პასიკაშვილი

საინჟინრო გეოლოგიური კვლევების
განყოფილების მთავარი გეოლოგი

ბ. კვაჭანტირაძე